

SLOVENSKI POROČEVALEC

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENIJE

Ljubljana, petek, 17. marca 1950

LETO XI, ŠT. 66 / POSAMEZNA ŠTEVILKA 2 DIN

Do volitev bodo navrtali

ŠE ENO NOVO VRTINO ZA NAFTO

Delavcem Podjetja za proizvodnjo nafte v Dolnji Lendavi je bila preteklo nedeljo izročena prehodna zastava zvezne vlade kot najboljšemu kolektivu industrije nafte v naši državi. V imenu zvezne vlade je prehodno zastavo izročil generalni direktor direktorije za nafto in plin tov. Bevančič, slovesnosti pa se je udeležil tudi minister za ljudsko zdravstvo LRS dr. Marijan Ahčin, ki je prav tako čestitil kolektivu za dosežen velik uspeh. Zbranim delavcem je govoril tudi sekretar okrajnega komiteja KPS tov. Ivan Horvat, in sicer kot kandidat za poslanca zvezne skupščine. Naposled so dolnjelendavskim delavcem čestitali še predstavniki centralne uprave zveze rudarjev Jugoslavije tov. Nikola Cucus in predsednik republiške zveze rudarjev Slovenije tov. Piki.

Prehodno zastavo je prevzel tov. Matija Kustec, ki je v imenu vsega kolektiva obljubil, da se bodo dolnjelendavski delavci nadalje borili za prvo mesto med kolektivi industrije nafte. Diplomsko zvezno vlado in denarno nagrado zvezne vlade v višini 345 tisoč din pa je v imenu kolektiva prevzel vrtnak Jazek Gerencir, drugi državni rekord v vrtnanju, ki je bil še posebno obljubo v imenu pripadnikov madžarske narodne manjšine med dolnjelendavskimi delavci.

Drugi del slovesnosti je bil posvečen podelitvi odlikovanj, nagrad in razglavstev udeležencem. Generalni direktor direktorije za nafto in plin je izročil red dela II. stopnje direktorju podjetja Veselinu Radojčiču, red dela III. stopnje inž. Josipu Vučkoviću, Stjepanu Kontreću, Vladislavu Antoniju in Stanku Ferletiču, medaljo delu pa Matiji Kustecu in Dušanu Petroviću. Po podelitvi odlikovanj je bilo razglašanih 94 udeležencev, 131 članov kolektiva pa je prejelo denarne nagrade od 1000 do 5000 din.

Sekretar industrijskega komiteja je nato pozval vse navzoče k nadaljnjim borbi za izpolnitev planskih nalog in k aktivni udeležbi v predvolivni kam-

panji. Z zborovanja so poslali pozdravno pismo maršalu Titu, v katerem obljubljajo, da bodo še z večjimi silami delali za izpolnitev planskih nalog, ki jih bo postavila naša Partija, ker vidijo v tem najboljši odgovor klevetnikom naše države bodisi z vzhoda ali pa z zahoda. Pozdravno pismo maršalu Titu so sprejeli z viharinimi vzkliki Komunistični partiji in socialistični graditvi.

V predvolivnem tekmovalstvu so se dolnjelendavski vrtnaki z vso silo lotili dela, da bi s čim večjo proizvodnjo nafte prihranili skupnostni velikanke zneske, ki jih moramo se dati tujini za nafto. Odlučili so se, da bodo še bolj pohniteli pri vrtnalnih delih in da bodo do dneva volitev končali še eno novo vrtino, iz katere bo na dan volitev že prišla nafta.

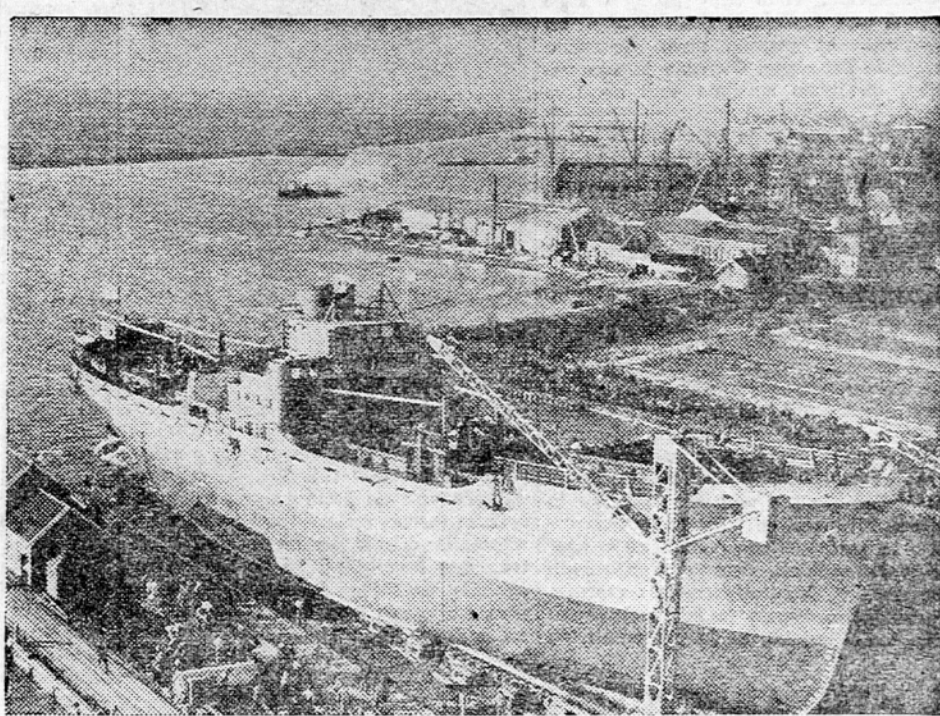
Velik praznik v mariborski tekstilni tovarni

Včeraj so delavci mariborske tekstilne tovarne praznovali pomemben dan. Minister za industrijo LRS Stane Kavčič jim je izročil 995.000 din ter prehodno zastavo resornega ministra. Zastavo je sprejela stiračnica kratka udrnica Ljudmila Grilj, ki je obljubila, da bo svoj letni plan izpolnila do 1. septembra. Odlila Križaničeva, enajstkratna udrnica se je zavezala, da bo izpolnila plan do 1. novembra. Ta dan so v tovarni tekmovali.

Nova radijska postaja v Varaždinu

Na čast volitev so v Varaždinu odprli novo radijsko postajo, za katero so izdelali aparaturo člani radioamaterske organizacije. Nova radijska postaja ima 0,5 kilovata.

Z gradnjo novih ladij v domačih in tujih ladjedelnicah se naglo izpopolnjuje naša trgovska mornarica. V veliki ladjedelnici v Rotterdamu so za nas pravkar dogradili veliko motorno prekoceansko ladjo »Rijeka«, ki bo prihajajo dne prispela na Reko. V isti ladjedelnici so pred kratkim splovili drugo ladjo te serije »Pulau« (z nosilnostjo 3900 ton), ki jo vidimo na sliki tik pred splovlitvijo. Tretjo ladjo te serije pa bodo splovili čez 3 mesece. Ob koncu marca pa bodo v drugi nizozemski ladjedelnici dovršili za nas še večjo motorno ladjo »Makedonija« (z nosilnostjo 5000 ton). Vse te nove ladje so plod našega izvoza v inozemstvo.

Naš največji potapljaški podvig

INŽ. BAUMAN BO DVIGNIL V POČASTITEV VOLITEV POTOPLJENI BAGER IZ MORSKE GLOBINE 95 METROV

Največja globina, ki so jo doslej dosegli naši potapljači, je okrog 60 m. Te dni na se je inž. Karlo Bauman, strokovnjak za globinsko potapljanje pri podjetju »Brodospa« na Reki, zaprti podjetju »Brodospa« na Reki, skupščino, da bo omogočil dvig potopljenega bagera-goseničarja iz globine 95 metrov.

Bager leži potopljen nedaleč od Rogoznice v Dalmaciji. Letos v januarju ga je vlekel remorker na poti iz Splita v Šibenik, ko je nastopil vihar. Valovi so prevrnili maono, na kateri je bil postavljen bager, in bager se je potopil.

Mesto, kjer se je zgodila nesreča, so takoj oznamovali. Ugotovili so tudi, da leži bager v globini 95 m. Doslej se v tako globino še ni spustil nihče, še manj, da bi v taki globini izvršil kakor koristno delo. Največjo globino je do-

segel sam inž. Bauman, ko se je lani spomladi v Kvarneru spustil z običajno potapljaško opremo do globine 64 m, pri čemer mu je uspelo dvigniti na površino potopljeno trimotorno letalo. To je bil hkrati naš prvi praktični uspeh globinskega potapljanja.

Inž. Karel Bauman vodi sedaj v bližini Zlarina podmorska dela v zvezi z dvigavanjem luksuznega potniškega parnika »Prestolonaslednik Peter«, ki leži potopljen v globini 51 m. Lani v jeseni so že izvršili pripravljeno podmorska dela, ki pa so jih morali zaradi zime in burje prekiniti. Sedaj nadaljuje ta dela. Poleg ekipe osmih potapljačev z matične ladje »Labine« dela pri tem tudi deset potapljačev-tečajnikov iz vojne mornarice. Sedaj pritrjujejo v okna ladje velike kljuge za namestitve jeklenih vrvi, razen tega nameščajo velike cilindre, s pomočjo katerih bodo dvignili ladjo. Vsa ta dela uspešno napredujejo in jih bodo verjetno končali še v prvem polletju. Potem pa se bodo lotili dvigavanja druge enake velike potniške ladje »Kardelj«, ki leži potopljena nedaleč od prve.

Ob sprejetju obveznosti, da bo iz globine 95 m dvignil potopljeni žerjav, nam je inž. Bauman izjavil naslednje:

Pri dvigavanju »Petra« gre za podmorska dela velikega obsega. Ko sem se v Kvarneru spustil v globino 64 m, sem uporabljal običajno potapljaško oblačilo, letalo pa je dvignil na povr-

šino specialni žerjav, ki sem ga v ta namen preuredil. V globino 95 m pa se potapljač ne more spustiti v običajnem potapljaškem oblačilu. V ta namen se mora poslužiti specialne potapljaške naprave »opazovalnice« (camera buttescepic), ki se pri nas še ni uporabljala za dvigavanje potopljenih objektov. Ta naprava je izdelana iz specialnega jekla in tehta okoli 800 kg. Jekleno potapljaško opazovalnico spu-šča matična ladja v globino s pomočjo vitla. Opazovalnica je pritrjena na vitlo z jekleno vrvi, ki je posebej v ta namen spletena, da se ne more zapletati, kar lahko povzroči nesrečo. Ves čas dela na dnu visi opazovalnica na tej jekleni vrvi. Potapljač v opazovalnici daje s telefonom neprestano navodila matični ladji, da lahko nakalne jeklene kljuge na potopljeni objekt, ki ga je treba dvigniti. Potapljaško delo v taki globini s pomočjo opazovalnice sicer ne zahteva večjega telesnega napora, vendar je potapljač, če pride do nesreče, v mnogo večji življenjski nevarnosti, kakor potapljač v običajni potapljaški opremi. Če se n. pr. pretrga jeklena vrv, na kateri visi opazovalnica, ima možnost napolniti balastni tank s komprimiranim zrakom, da tako s pomočjo vzgona pride na površino. Razen tega ima možnost odvrči balast, ki je pritrjen na dnu opazovalnice.

Navzile tej nevarnosti, ki ni majhna, sem vendar prepričan, — je končal inž. Bauman, — da bom s pomočjo opazovalnice uspešno rešil nalogo in omogočil dvig potopljenega žerjava iz globine 95 m.

V. Mandekić.

Za proste presečke živine -- nakazila za sveže meso

Redna preskrba delovnih ljudi z mesom zavisi v mestih od tega, kako izpolnjujejo kmetje obvezno oddajo živine in koliko prostih presežkov ponudijo državi v odkup. Da bi se pospešilo ta odkup, je izdalo ministristvo za državne nabave LR Slovenije posebna navodila za stimulacijo prostega odkupa živine.

Po teh navodilih, ki začno veljati 1. aprila tega leta, prejmejo kmetje, ki nimajo obvezne oddaje živine, in tisti, ki izpolnijo pravočasno svojo obvezno oddajo, pa prodajo poleg tega »Zivnoodkup« proste presečke, za te prodane presečke posebna nakazila za nakup svežega mesa. Za oddane količine prostih presežkov žive teže klavne živine bodo kmetje prejeli:

do 100 kg, za vsakih 30 kg žive teže	1 kg mesa do največ 3 kg,
do 250 kg, za vsakih 50 kg žive teže	1 kg mesa do največ 4 kg.

Tov. Viktor Arbelj med volivci v Kamnici

Sinoči je bil tov. Viktor Arbelj, član Politbiroja CK KPS in predsednik oblastnega ljudskega odbora, med svojimi volivci v Kamnici, ki so večinoma člani vinogradniških obdelovalnih združenj. V razgovoru s njimi jim je med drugim pojasnil nov način odkupovanja ter »prosto prodajo in vezane cene. Volivci so se obrnili nanj z vprašanjem, če bi lahko v Kamnici imeli svoj ljudski odbor, ker jim je mestni ljudski odbor zelo od rok. Tovariš Arbelj jim je razložil, da ni nobene ovire, ki bi motila ustanovitev lastnega krajevnega ljudskega odbora.

Najboljši kolektivi lesnih tovarn

V počastitev volitev se razvija med kolektivi lesno predelovalnih tovarn živahno tekmovalstvo. Zadnje ocenjevanje je pokazalo, da so najboljši v Kopitarji Sevnici, kjer so izpolnili februarjski mesečni plan za 50%, do čim bodo morali v bodoče boljše izpolnjevati plan po sortimentu.

Za tem delovnim kolektivom mnogo ne zaostaja tovarna meril v Slovenjgradu, kjer so celotni plan presegli. Tudi novo ustanovljena tovarna lesne galanterije v Rimskih Toplicah dokaj dobro izpolnjuje postavljene planske naloge. V tej tovarni so ustanovili 8 novih proizvodnih brigad in imeli 4 proizvodne stanke, da zboljšajo notranjo organizacijo dela. Sindikalna podružnica pa bo morala v bodoče posvečati več pozornosti proglasitvi udeležencev. V preteklem mesecu v tem delovnem kolektivu niso proglasili udelež-

kov, čeprav nekateri norme znatno presegajo. Isto velja tudi za tovarno tana v Majšperku, kjer povprečno s 115% dosegaajo tehnične in izkustvene norme, toda kljub temu v tej tovarni v februarju niso bili proglaseni udeleženci. Med taninskimi tovarnimi je tovarna v Majšperku najboljša, saj so za 15% presegli plan tako po vrednosti, kakor tudi po količini in sortimentu.

Tem delovnim kolektivom sledi tovarna pohištva v Novi Gorici, kjer sicer niso izpolnili plana v celoti. To pa zaradi priprave za selitev v novo tovarno, ki bo najmodernejša v Srednji Evropi. Zaradi zastoja in neizpolnjevanja nekaterih proizvodnih nalog v gozdni proizvodnji tudi tovarna upognjenega pohištva v Duplici ni v celoti izpolnila svojega plana.

Rudnik Timav je izpolnil četrtletni plan

Številni delovni kolektivi so se v počastitev volitev zavezali, da bodo proizvodno nalogo prvega četrtletja izpolnili do 26. marca, to je do dneva volitev v Ljudsko skupščino. Prvi kolektiv, ki je to obljubo izpolnil, je kolektiv majhnega rudnika črnega premoga Timav pri Sežani, ki je svoj četrtletni nalogo izvršil 20 dni pred rokom.

V prihodnjih dneh bodo kolektivu Timav sledili še drugi kolektivi v državi. V kratkem bo četrtletni plan izpolnila tovarna papirja na Reki, ki je februarjsko proizvodno nalogo izpolnila po količini s 155 odstotki, po vrednosti pa s 111 odstotki. Tudi velika reška rafinerija je v februarju zabeležila izpolnitev mesečne proizvodne naloge s 155 odstotki. Med velikimi vodjanskimi kolektivi pa se zlasti odkupnega kolektiva kemične tovarne »Zorka« v Subotici in tovarne »Jugoslav« v Novem Sadu, ki izpolnjujeta dnevne naloge s približno 115 odstotki.

Jutri velika volivna zborovanja

tov. E. Kardelja in B. Kraigherja

v Črnomlju in Ajdovščini

Ljubljana, 17. marca. Pravkar smo prejeli poročilo, da bo v soboto na velikem volivnem zborovanju v Črnomlju govoril član Politbiroja KPJ, podpredsednik zvezne vlade tov. EDVARD KARDELJ. Zborovanje se bo pričelo ob 14.

V Ajdovščini bo jutri v soboto na velikem volivnem zborovanju govoril član Politbiroja KPS, minister za notranje zadeve tov. BORIS KRAIGHER. Pričetek zborovanja ob 16.

MEŽIŠKI RUDARJI bodo izpolnili četrtletni plan do dneva volitev

Novo tekmovalstvo so mežiški rudarji sprejeli v začetku marca, obenem ko so pregledali delo svoje sindikalne podružnice. Rudarji iz Mežiške doline so z navdušenjem sprejeli predvolivno tekmovalstvo, ki jim ga je v počastitev bližnjih volitev napovedal delovni kolektiv premovalnika Laško. Med drugim so sprejeli obveznost, da bodo svoje planske naloge za prvo četrtletje izpolnili že na večer pred volitvami, to je pred 26. marcem. Se posebej so sprejeli sklep, da bodo do dneva volitev nakopali v prostem času 3000 ton svinčne rude.

Svoje obveznosti so sprejeli tudi vrtniki, ki v bližini Mežice iščejo nova ležišča svinčne rude. Tako bosta vrtnika Tomaž Horvat in France Pajenk do volitev zvrstila po svojem rednem delu še vsak po 35 metrov novih vrtn.

Obrat »Helenar« je napovedal predvolivno tekmovalstvo vsem drugim obratom mežiškega rudnika. Devet rudarjev z obrata »Helenar« bo v prostem času nakopalo 90 ton svinčne rude.

Rudarji v mežiških rudnikih bodo leto nakopali še več svinčne rude. V jama delata daleč okoli znana rudarja Jože Kapun in Ivan Smuk. Oba stalno tekmujeta za višjo delovno storilnost. Vsak je že izpolnil svojo letno delovno nalogo. V rudniških obratih je še mnogo junaških rudarjev in delavcev, ki se vsi do zadnjega borijo, da bo ves delovni kolektiv izpolnil svojo obljubo do dneva volitev.

Trboveljska cementarna je že izpolnila četrtletni plan

V predvolivnem tekmovalstvu z drugimi tovarnimi cementa v naši državi je delovni kolektiv trboveljske tovarne zavezal izpolniti proizvodni plan prvega četrtletja do dneva volitev. In res je podjetje že v torek 14. t. m. doseglo v proizvodnji cementa 100% proizvodnega plana za prvo četrtletje. V proizvodnji klinčkerja pa je bil plan celo presežen za 13,5%. Ta veliki uspeh so dosegli predvsem s tem, da so v rekordnem času končali remont celotnega obrata, kar jim je omogočilo, da so mnogo prej lahko obnovili obratovanje.

Nova separacija v zenškem premogovniku

V predvolivnem tekmovalstvu zaznamuje premogovnik v Zenici vsak dan nove uspehe. Te dni je rudar Hadže Babanović izpolnil svoj mesečni plan v 13 dneh in s tem dosegel najboljši individualni uspeh v rudniku. V sredo pa so v obratu Radakovo slavili novo predvolivno delovno znago. Po prizadevanju brigade konjarjev pod vodstvom Jakova Porakličića so pred rokom končali montažo naprav za novo separacijo, ki je bila ta dan izročena prometu.

Priznanje kolektiva tovarne »Triglav« za kraljevo čevljev

V Zagrebu je bil te dni VII. plenum centralne uprave Sindikata delavcev usnje predelujoče industrije Jugoslavije. Plenum, ki so se ga udeležili tudi delegati velikih delovnih kolektivov, je predvsem poudaril dosežene uspehe v borbi za dvig kvalitete. Med tovarnimi usnja so bili zaradi dobre kakovosti pohvaljeni delavci tovarne usnja v Zemunu in v Varaždinu. Med kolektivi tovarne čevljev pa je bilo za najboljšo kvaliteto na prvem mestu izrečeno priznanje kolektivu tovarne »Triglav« v Trzinu, razen tega pa kolektivoma tovarni »Klek« in »Simečka« v Zagrebu.

»Impol« odlikovan

V Slovenski Bistrici v tovarni Impol so prav tako včeraj prejeli prehodno zastavo kot drugi najboljši kolektiv barvne metalurgije. Ob tej priložnosti so napovedali tekmovalstvo rudniku v Boru in Elektrometalurškemu kombinatu v Šibeniku.

Tekmovalstvo je zajelo tudi vas Ravne

Pri Sošanju leži vas Ravne, kjer so pred nedavnimi organi ljudske oblasti zgradili skupno kmetijsko in ljudski školičevje. Med njimi je bilo največ velikih kmetov, ki jim ni bila mar obvezna oddaja. Med ostalimi sta tudi kmeti Jože Lazič in France Jazbec, ki dolgujeta še skoraj vsi oddajo v preteklem letu. Na zboru volivcev, ki je bil lepo obiskan, so mali kmeti sklenili, da bodo sramotno dejanje nekaterih sosaščancev popravili in pri volitvah dokazali da niso med najslabšimi. Sklenili so, da bodo volitve zaključili do osme ure, do volitev pa bodo popravili cesto. Prav tako so obljubili da bodo do volitev poravnali svojo obvezno oddajo.

Lepe naloge so sprejeli tudi na državnem posestvu. Pravijo da bodo zaključili volitve že do sedme ure, nato bodo v pomoč volivni komisiji. Ostale naloge že izpolnjujejo. Do 26. marca bodo pognojili vse njive in posejali oves, korjenjaki črno detelo. V cvetličnjaku bodo posejali vse zgodnje rastline. Popravili bodo tople grede in posadili 50.000 sadik zimskih solate. Pri popravilu poljedelskega orodja je najboljši mladinec Anton Strahovnik. Do volitev bodo sestavili brigado, začeli s brigadnim sistemom dela in uvedli norme za vsa kmetijska dela.

V Aleksincu bodo predelavo oljnih škrlincev 20 krat povečali

Po prvih lanskih uspehih na področju pridobivanja nafte iz oljnih škrlincev, so letos začeli pri Podjetju za predelavo oljnih škrlincev v Subotici pri Aleksincu plansko odkopavati na dnevnem kopu in škrlince predelovati v predelovalnem obratu, ki pa ima še majhno zmogljivost. Glede na velike rezerve oljnega škrlca, so letos začeli graditi nove velike predelovalne naprave, ki bodo omogočile 20kratno povečanje proizvodne zmogljivosti v primeri s sedanjo zmogljivostjo. Betonske temelje za nove naprave so že zgradili. Vse naprave bodo izdelala naša domača podjetja. Začeli so graditi tudi delavsko naselje.

VREME

NAPOVED ZA SOBOTO:
Pretežno sončno vreme. V jutranjih urah po kotlinah megla. Temperatura od -4°C ponoči, do 18°C podnevi.

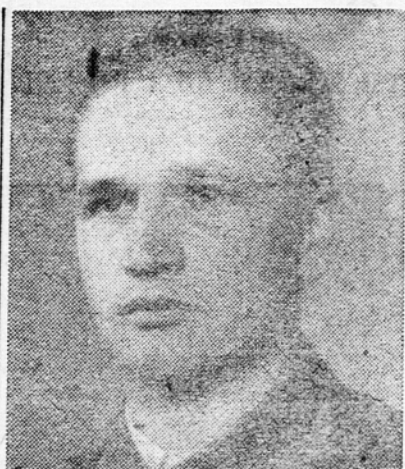
NAPOVED ZA NEDELJO:
Sončno z delno oblačnostjo. Temperatura ponoči -3°C, čez dan se bo dvignila na 20°C.

Kandidat tov. MATIJA MALEŽIČ med svojimi volilci v Trnovem

Trnovo je dobilo novo kulturno in družabno središče. Na nekdanji žagi v Jeranovi ulici so si delavci Splošnega stavbnega podjetja uredili svoje delavsko naselje. Posebnost tega naselja je velika, okusno urejena dvorana z odrom, kakršne danes ni nikjer drugje v Trnovem. Tako je v zadnjem času vedno več kulturnih prireditev v tej dvorani, ki postaja novo družabno središče Trnovskega. Dvorana je tako velika, da lahko sprejme tudi do 1000 ljudi.

V sredo zvečer je bila nabito polna in še je stalo mnogo ljudi zunaj na dvorišču. V dvorani je bilo predvolilno zborovanje za štiri terene IV. rajona. Govoril je kandidat v drugi ljubljanski volilni enoti predsednik mestnega ljudskega odbora tov. Matija Maležič o naši socialistični graditvi, njenih uspehih in težavah ter o pomenu sedanjih volitev.

V diskusiji se je tov. Viljem Pleško na konkretnih primerih iz informatorjskega tiska pokazal, kako neložna, dvočlena in tudi zlagana je informatorjska propaganda proti naši državi in našemu vodstvu. Tov. Trpin je primerjal v zvezi z volitvami pri nas in v Angliji našo socialistično demokracijo in kapitalistično demokracijo, kjer so vsi kandidati, čeprav iz različnih strank iz kapitalističnega razreda. Burno odobravanje je žel poziv invida tov. Horjaka, ki je pripomnil, da

bo vsak, ki bo volil prav, pomagal tudi našim invalidom, da je pravilno, če vse naše težave porazdelimo tako na tiste, ki gradijo socializem v mestih in industrijskih krajih, kakor na tiste, ki na deželi obdelujejo zemljo. Ob koncu je teren Trnovo napovedal predvolilno tekmovalstvo svojim sosedom terenom, zborovalci pa so z navdušenim odobravanjem poslali Centralnemu komiteju KPS pozdravno resolucijo, da hočejo še naprej hoditi po poti, po kateri smo hodili tako uspešno doslej.

GOSPODARSKA SPODBUDA frontnih organizacij NA TOLMINSKEM

Po razpisu volitev je pristopilo na Tolminskem v Ljudsko fronto nad 80 novih članov. V okraju je bilo doslej okoli 200 zborovanih in volivnih sestankov. Po eno frontno brigado so poslali na gradbišče Nove Gorice in na delo v gozdove. Po vseh se snujejo posebne frontne brigade za melioracijska dela, za graditev planšarskih in zadržnih poslopij, za popravila gozdnih in vaskih poti in razna druga dela.

Med najboljšimi je doslej krajevni frontni odbor Idriško, kjer hitijo frontovci z graditvijo enega najlepših družinskih domov v vsem okolišu. V kratkem nameravajo ustanoviti tudi živinorejsko delovno zadrugo, Spodbudo

Idrcev bi lahko posnemali tudi frontovci iz Livka, ki še nič ne mislijo na graditev združnega doma, čeprav nimajo primernih prostorov. Ustanovili pa so že živinorejsko delovno zadrugo ter začeli skupno opravljati razna pomladanska poljska dela. Na zboru volivcev so obravnavali tudi važne gospodarske zadeve, kajti v kraju so vsi volivci tudi člani osnovne kmečke zadruge. Posvetovali so se, kako bi plačali inventar, ki ga je zadruga prevzela od bivših zasebnih trgovcev, ter sklenili, da bo vsak član zadruge plačal enak delež. Pri tem so pozabili na premoženjske razlike zadržnikov in bo treba plačevanje inventarja rešiti na drug način.

Volili bomo za enakopravne odnose med narodi

Snoči se je v jedilnici menze Litostroja zbralo nad 1000 mladincev in mladink rajona Rakovnik-Vič. Svoje zborovanje so začeli s pesmijo in vzklikom Partiji, Titu in ostalim državnim in političnim voditeljem. Na zborovanju je govoril sekretar CK LMS tov. Janez Hočevar, ki je med drugim dejal:

Nič ni čudnega, če imamo tudi mladinci svoja predvolilna zborovanja, saj je mladina v Jugoslaviji pomemben in javen življenjski dejavnik. Naša zborovanja so mogočena manifestacija politične enotnosti naših ljudi in ponos, da vodi KPS v to. Titom na čelu političnega čuvanja nezavisnosti naše domovine. 26. marca bomo odobrili politiko naše Partije. Pa ne samo to! 26. marca bomo pred vsem svetom izrazili našo mednarodno zavest in potrdili politiko našega vodstva, ki se bori za enakopravne odnose med narodi, za medsebojno pomoč in spoštovanje.

Potem je naglasil: Naša Partija je na široko odprla vrata mladini. V letu 1938-39 se je šolalo v vseh šolah, vključno univerzi 32.681 mladincev, danes se jih šola 93.613. Stipendij uživa danes 3320 študentov. V kmetijskih šolah se

je v letih po osvoboditvi izšolalo 8300 mladincev, kar pomeni ogromen napredek v primeri s staro Jugoslavijo, ko se je letno šolalo le 120 mladincev. Izobraževalni tečajer za kmečko mladino obiskuje 12.000 mladincev. Ko je označil še nekatere druge rezultate iz tehnične vzgoje, delovnih akcij in razširjanja mladinske literature, je tov. Hočevar poudaril, da so ti uspehi rezultat naše Partije, ki skrbi za pravilno vzgojo mladine. Zato bo mladina 26. marca kot en moč vstala in glasovala za kandidate Ljudske fronte, ker je to dolžna storiti zaradi svojega ljudstva, zaradi sebe same.

Okrepitev frontnih organizacij goriškega okraja

V dveh mesecih so osnovne frontne organizacije goriškega okraja pridobile nad 120 novih članov in je tako v njih združenih že 93,5 odstotka volivnih upravičencev. V vsaki vasi je bilo že po več volivnih predavanj in sestankov. Marsikje so bile tudi dobro obiskane kulturne prireditve. Ljudska univerza v Ajdovščini je imela 12 predavanj. Posebna predavanja so bila tudi na večernih izobraževalnih tečajih in pri kmečkih obdelovalnih združenjih. V te zadruge se je letos vključilo 80 novih družin. Kmečke obdelovalne zadruge imajo sedaj okoli 2050 članov in nad 4300 ha zemljišč. Najbolj so se zadruge razširile v Dobrovem, Neblem in Fojani v Brdih in je v teh krajih izven zadrug samo še nekaj 5 odstotkov vaščanov. Vaške frontne brigade so opravile letos že nad 65.000 ur prostovoljske dela. V Hudem logu so frontovci postavili postajo iz klesane kraskoga kamna, pri čemer so izvršili vsa dela prostovoljno in so bila plačana le strokovna dela.

V Rusiji pred 400 leti

Dr. Josip Mal

Herbersteinova prva pot v Rusijo

Ker je bilo tedaj le malo cest in še to so bile slabe, je bil za potovanje najugodnejši zinski čas, ko so močvirja zamrznjena, polja zasnežena, reke pa pokriva debela ledena plošča. Seveda je moral biti potnik čvrsta zdravja, da je bil kos vsem vremenskim nevarnostim. Res so drsele sani gladko in mirno po brezkrainih planjavah. Toda pri strašnem mrazu so trpeli ljudje in vprežna živina, dostikrat je bilo treba prenočiti pod milim nebom. V snežnem mežurju je bila otežkočena orientacija, pogosto nisi videl niti svojega prednika na cesti. Če je le prehudeno snežilo, se je bilo treba ustaviti, postaviti sani pokonci, da so imeli pred vetrom vsaj nekaj zavetja. Ali kralju je bilo treba sani zopet dvigniti iz snega, ker bi jih bil sicer sneg popolnoma zasul z ljudmi vred.

Pa je prišla nenadoma odjuga in sneg se je začel hitro taliti. Koder je bila še večerj neskončna snežna planjava, tam je brizgal omehčani sneg in se pokazovalo globoko blato. Reke, za katerih ledu se je doslej tako lepo potovalo, so poplavile dežele, potoki so se spremenili v reke, ki niso imele nikjer pravih bregov. Mostovi so bili slabi, nevarni, največkrat pa jih sploh

bilo ni. V taki odjugi ni bilo nobenih uporabljenih potov, te raznočeste ceste označuje Rus z besedo »rasputica«. Ceste je bilo treba zaradi tega delati ovinko, ki so zahtevale večredne zamude. Po šumah in močvirjih po več dni ni bilo mogoče dobiti nobenega živeža; potnik je moral biti zato sam zaloz, z vsem potrebnim. Saj so bile tudi redke vasi in huše v obsejnih krajih zaradi rusko-poljskih bojov zapuščene ali opustošene.

Ceprav je bilo drugače potovanje v Rusiji bolj varno kakor po Nemčiji, so pa bile vmes druge zapreke. Od teh je bila morda najnevarnejša sumnja zoper slehernega tučca. Ze Poljakom so se zdeli sumljivi vsi potniki, ki so hoteli na Rusko. Herberstein je sam to nezaupanje izkusil; kako so ga imeli pod kontrolo v Moskvi, pa bomo tudi še slišali.

Tako, po vsem tem nič preveč vabilno pot je Herberstein nastopil 27. decembra 1516 v Augsburgu, od koder je odpotoval preko Linca v moravski Olomuc, od tam pa dalje v kraljevski Krakov, kjer pa kralja niso našli. To je bila smola zlasti za poslanika Elizabete, vdove milanskega vojvode Sforze, ki je potoval s Herbersteinom in ki naj bi pobral poljskega kralja zastran poroke z vojvodsko hčerjo Bono.

Delavstvo v Italiji v težki borbi

»Sveto leto« je prineslo Vatikanu že težke milijone

za svoje pravice

Rim, 15. marca. (Tanjug) Nad milijon italijanskih delavcev že stavka v borbi za zboljšanje svojega gospodarskega stanja. Hitro razširitev stavke so izzvali predvsem napadi policije na kmetijske delavce v Kalabriji in incidenti v Margheri, kjer je bilo hudo ranjenih 7 delavcev. V južni Italiji je gibanje kmetov za zemljo zajelo vso Kalabrijo, Sicilijo in Sardinijo. 400.000 kmetijskih delavcev je zasedlo doslej okrog 130.000 ha zemlje. Do hudih spopadov je prišlo večerj in danes med delavci in policijo skoraj v vseh krajih. Policija je v nekaterih krajih prisilila delavce, da so zapustili zasedena posestva. Na področju Catanzara je bilo aretiranih 27, na področju Nicastra pa 20 delavcev. Med aretiranimi so tudi 4 občinski predsedniki in 12 sindikalnih voditeljev.

Na področju Benetk so v 10 pokrajinah razglasili popolno stavko, da protestirajo proti napadom na delavce v tovarni »Breda«. Policija je poizkušala skoraj povsod razbiti delavske demonstracije.

Združenje Jugoslovancev v Franciji našim rudarjem

Zveza sindikatov Jugoslavije je prešla od Združenja Jugoslovancev v Franciji »Bratstvo in enotnost« 150 rudarskih mask s prošnjo, naj jih razdeli delovnim kolektivom naših rudnikov. V svojem pismu je odbor združenja naglasil, da bodo jugoslovanski izseljenci v Franciji storili vse, kar jim je mogoče, da bi svoji domovini pomagali pri izpolnjevanju petletnega plana in jo tudi podpirali v njeni pravični borbi.

Volivna tekmovalna pomorsko-brodarskih društev

Tudi Pomorsko-brodarska zveza Jugoslavije se je vključila v volivna delovna tekmovalna. Največje tekmovalne naloge je prevzelo društvo »Labuda« iz Splita, ki je sprejelo tekmovalno napoved zagrebskega društva »Vira«, samo pa pozvalo na tekmovalstvo vsa pomorska in broderska društva Jadrana.

Volivni proglas Židov

Izvršni odbor Zveze židovskih verskih občin Jugoslavije je s svojim razglasom pozval vse Žide v Jugoslaviji na udeležbo pri skupščinskih volitvah. Ta razglas poudarja, da je volivna udeležba dolžnost, ker so Židje po sto in stoletnem preganjanju in zaničevanju prvi dosegli v socialistični Jugoslaviji resnično enakopravnost in svobodo ter tudi varstvo pred vsemi napadi.

Pregled obiska manjšinskih šol

Nacionalne manjšine v socialistični Jugoslaviji so enakopravne z jugoslovanskimi narodi in država jim nudi vso pomoč za prosvetni in kulturni napredek. Osnovne šole narodnih manjšin v vsej državi imajo nad 178.000 učencev, nižje in višje gimnazije nad 24.000 dijakov, učiteljska pa 1400 dijakov. Pri tem pregledu manjšinskih učencev in dijakov niso všteti dijaki in študenti sedemletnik in tehnikumov, ki jih imajo narodne manjšine.

Na gradbišču zagrebskega študentskega naselja 148 novih udnarikov

Pri mladinskem gradbenem podjetju »Doma« na gradbišču študentskega naselja v Zagrebu so razglasili 148 novih udnarikov. Po razglasitvi udnarikov je bil na gradbišču volivni shod, na katerem je govoril kandidat Ivica Draušnik, prometni minister vlade LR Hrvatske.

Nova umetniška galerija v Beogradu

V Beogradu bodo na Terazijah nekdanjo češkoslovaško knjigarno preuredili za stalno umetniško galerijo, v kateri bodo razstavljali in tudi prodajali dela upodabljalovih umetnikov. Združenje upodabljalovih umetnikov Srbije je na svoji volivni konferenci sklenilo, da bodo člani združenja sami do dneva volitev uredili galerijo ter pripravili v njej prvo razstavo. Na tej razstavi bodo politične karikature.

stracije. V Benetkah je aretirala 47 delavcev.

V severni Italiji se je val krajših stavk razširil zlasti zaradi najmočnejših poizkusov, da bi množično odpuštili delavce. V Genovi je 60.000 kovinarjev danes že tretjič v zadnjih 10 dneh prenehalo delati; zahtevajo, naj se razveljavi sklep o zmanjšanju števila delavcev v podjetju »San Giorgio« za 50 odstotkov. V Bergamo so danes prenehali delati vsi tekstilni in kovinski delavci iz istih razlogov. V pokrajini Asti so razglasili splošno stavko, ker so hoteli zapreti dve predilnici. Med demonstracijami je policija ranila več delavcev in izvedla množične aretacije.

Generalni sekretar konfederacije dela Di Vittorio je obvestil notranjega ministra Scelbo, da zahteva parlamentarno preiskavo o napadu policije na kovinske delavce v Margheri pri Benetkah. Scelba je odklonil to zahtevo in predlagal, naj se začne med konfederacijo dela in združenjem delodajalcev razgovori, da bi se uredilo vprašanje odpuščanja delavcev.

Senat je končal razpravo o vladnem zakonem predlogu za najemnine, ki je bil brez sprememb že poprej sprejet v skupščini. Krščansko-demokratska večina je odklonila vse predloge komunističnih in socialističnih senatorjev za spremembo tega zakona. Tako se bodo v Italiji povišale najemnine za 50 do 200% v primeri z letom 1949. Zakon povišalca hišne lastnine, da zaračunajo višje najemnine od 1. januarja 1950.

V prvih dveh mesecih »svetega leta« je obiskalo Rim okrog 850.000 domačih in tujih romarjev, kar ni niti tretjina pričakovane dotoka turistov v Rim. Kljub temu pa je v vatikanska organizacija »svetega leta« napravila že velike dobičke na račun verskih čustev. Glavni odbor za organizacijo božje poti je sporočil, da so doslej prodali v Italiji okrog 3 milijone, v tujini pa nad 10 milijonov objav za božjo pot. Ker stane vsaka objava 500 lir, v tu-

V Franciji stavka nad 900.000 delavcev in nameščencev

Pariz, 16. marca. (Tanjug) Stavkovno gibanje francoskih delavcev, ki se je začelo pred tremi tedni s stavko kovinarjev v pariški oblasti, se nadaljuje po vsej Franciji. Delavci tolinjske industrije, električnih central in plinarn so izvedli enotno stavko v vsej državi, delavci drugih industrij pa imajo stavke v okviru mest in departmajev. Gibanju za zvišanje mezd za 3000 frankov mesečno so se pridružili tudi delavci gradbene in farmaceutske industrije, pristaniški delavci, čistilci ulic in kanalov, delavci in nameščenci mestnega vodovoda, pekovski delavci, osebe civilnega letalstva in uslužbenci ustanov socialnega zavarovanja. V premogovnikih še traja referendum o vstopu v stavko. Koliko delavcev je danes v stavki, je težko preučeniti, po sporočilu konfederacije dela jih je prejšnji teden stavaloko 900 tisoč. Stavka 250.000 kovinarjev se še vedno nadaljuje in so kovinarji odločeni nadaljevati borbo, dokler ne bodo dosegli svojih upravičenih zahtev.

Stavka v električnih centralah in plinarah je popolna. Da bi razbile stavkovno gibanje, so pričele oblasti s

prilno mobilizacijo delavcev. Policija zaseda plinarne za plinarne, oblasti pa zahtevajo od vojaških strokovnjakov, naj zamenjajo delavce, ki se nočejo odzvati pozivu oblasti, da bi prišli na delo. Zaradi odredbe o prisilni mobilizaciji so že začeli stavkajoče postavljati pred sodišče.

Generalna konfederacija dela poziva delavce, naj se upro prisilni mobilizaciji in teptanju pravice do stavke ter z vsemi sredstvi nadaljujejo borbo za povišanje mezd za 3000 frankov mesečno.

Francoski parlament odobril zakon o vojaški pomoči

Pariz, 16. marca. (Tanjug) Narodna skupščina je sprejela nocoj s 421 proti 179 glasovom zakonski načrt o ratifikaciji dvostranskega sporazuma z ZDA o vojaški pomoči po atlantskem paktu. Proti so glasovali komunistični poslanci. Skupščina bo morala glasovati še o komunističnem dodatnem predlogu, ki izpolnjuje besedilo omenjenega zakona.

Stališče slovenske manjšine v Italiji do resolucije o miru

Gorica, 16. marca. (Tanjug) Na večerjnih seji občinskega sveta je med razpravo o resoluciji za mir, ki jo je predlagal komunist Pusteto, pojasnil slovenski občinski svetovalec Paulin stališče Demokratske fronte Slovencev v Italiji in izjavil:

»Slovenska nacionalna manjšina v Italiji ne želi drugega, kakor da bi živel v miru in prijateljstvu z italijanskim narodom in uživala vse človečanske pravice, med katere spada tudi pravica do uporabe svojega materinje jezika v javnem in privatnem življenju. Slovenska nacionalna manjšina je proti oboroževanju, proti atomski in vsem drugim oblikam vojae. Zelim mir in medsebojno spoštovanje med slovenskim in italijanskim narodom, ki naj bi prišlo do izraza tudi na sejah občinskega sveta. Zaradi tega zahte-

vamo spoštovanje naših pravic. Smo za mir na svetu, za naše mesto pa je bistveno, da se ohrani mir na meji. Vsako vmešavanje v notranje zadeve sosedne republike po tistih, ki toliko govore o miru, bi lahko privedlo do ogrožanja miru. Zato zelo malo verujem v iskrenost predlagateljev resolucije za mir.«

Paulin je poudaril, da bo navzlic temu, da izjave predlagateljev resolucije o miru ne soglašajo z njihovim ravnanjem do sosedne republike, glasoval za resolucijo, ker se strinja z vsako obsodbo nove vojne.

Govor predstavnika Demokratske fronte Slovencev so skušali ovirati in preprečiti reakcionarni svetovalci skupaj z županom in komunističnim svetnikom Pustetom.

V dveh, treh vrstah

Dunaj, 16. marca. Več sto finančnih uradnikov je demonstriralo večerj na Dunaju ter zahtevalo, naj se jim za 100% povišajo doklade za otroke in rodbinske doklade ter določijo najnižja plača 600 šilingov mesečno.

Dunaj, 15. marca. Generalni sekretar češkoslovaške trgovske zbornice Kuneš Pani je izjavil na tiskovni konferenci na Dunaju, da znaša izvoz Češkoslovaške v zahodne države 55%, v Sovjetsko zvezo in države vzhodne Evrope pa 45%.

London, 15. marca. Albanija je privolila v pogajanja z britanskimi oblastmi o načinu povračila škode za dva britanska rušilca, ki sta se 1. 1946 potopila v albanskih vodah, ker sta nalezla na mine.

Kairo, 15. marca. Egiptska vlada se pogaja s Sovjetsko zvezo o dobavi 100 tisoč ton pšenice.

New Delhi, 15. marca. Indijska vlada je poslala portugalski vladi noto v zvezi z usodo Goe in drugih portugalskih posesti v Indiji. Vseblana note ni znana.

Ravensbrück, 16. marca. Nadzornica taborišča v Ravensbrücku Klara Pierz, ki je bila obsojena na smrt, je bila pomilostena na dosmrtno ječo.

Hamburg, 16. marca. Ameriško kmetijsko ministrstvo je sporočilo, da so večerj sprejeli Zahodno Nemčijo v mednarodni svet za žito v Londonu. Predlog za sprejem Japonske so začasno odložili.

Washington, 15. marca. Predsednik zunanje političnega odbora senata in senator Tom Connally je izjavil danes, da je Velika Britanija pripravljena omiliti svoj sistem prepovedi ter omajevati pri uvozu nafte z dolarskega področja.

New Delhi, 16. marca. Indijsko ministrstvo za prehrano je zahtevalo 560 milijonov rupij za uvoz sto tisoč ton riža in 1,4 milijona ton pšenice. Riž bodo uvozili iz Birme, pšenico pa iz Sovjetske zveze.

London, 14. marca. Zastopnik britanskega ministrstva za zunanje zadeve je izjavil danes na tiskovni konferenci, da bodo britanske okupacijske oblasti v Zahodni Nemčiji še naprej demontirale nemške tovarne navzlic protestu in neredom, do katerih je prišlo v zadnjem času zaradi demontiranja.

Britanski poslanci za obsojene grške sindikalne voditelje

London, 15. marca. (Tanjug) Danes je poslalo 28 članov britanskega parlamenta generalu Plastirasu brojavko, v kateri zahtevajo, naj se zavzame za amnestijo na smrt obsojenih voditeljev grških sindikatov.

Tajna vojaška konferenca v Kanadi

Ottawa, 16. marca. (Reuter) Večerj se je začela tajna konferenca ameriških, britanskih in kanadskih vojaških strokovnjakov o vprašanjih, ki se nanašajo na radarski, arktični, psihološki in druge načine vojskovanja. Po budo za to konferenco je dalo kanadsko ministrstvo za obrambo. Konferenca je popolnoma tajna.

Perzija de facto priznala državo Izrael

Jeruzalem, 16. marca. (Tanjug) Perzijska vlada je de facto priznala državo Izrael in poslala svojega diplomatskega predstavnika v Jeruzalem. Perzija je druga država za Nizozemsko, ki je poslala svojega diplomatskega predstavnika neposredno v Jeruzalem. Vse druge države so poslale svoje diplomatske predstavnike, akreditirane pri izraelski vladi, v Tel Aviv.

Vietnamska mladina stopa v osvobodilno armado

Saigon, 15. marca. Po poročilu Radio Vietnam je 20.000 mladencev iz pokrajine Vaksang, severno od Hanoja, stopilo v vrste narodno osvobodilne armade Vietnam. 2000 mladencev in mladenk je v isti pokrajini aktivno sodelovalo v borbi za odpravo nepismenosti. Samo v preteklem letu je mladina ustanovila nad 200 krožkov, na katerih so učili prebivalstvo v pisanju in branju. Hkrati je mladina zbrala 20.000 pjastov in 7000 ton hrane za narodnoosvobodilno armado.

tega za svojo postrežbo dečka iz sovrane litovske dežele, je postal takoj zelo sumljiv zaradi svojega spravevanja. Ako nista bila odšla dalje vsaj dva ali še več opazovalcev, zraven, sploh ni mogel z nikomur govoriti: nikogar več niso zamega pustili v njegovo bližino.

Ker Rusi o litvanskih zadevah niso hoteli razpravljati brez njihovih zastopnikov, je Herberstein poslal brž poročilo v Vilno. Kralj je odgovoril, da bo poslal odpodance, čim jim veliki knez zagotovi svobodno pot, kar se je tudi zgodilo. Med poslanci poljskega kralja pri teh pogajanjih je bil tudi mladi Volk Lambert Ortenški, poznjeji kranjski vicedom. Toda Vasilij ni hotel skleniti miru, če ne bo nazaj vseh starih ruskih mest. Herberstein je prigovarjal, da bi odnehal, veliki knez pa je hotel rajši nadaljevati z vojnjo, pri čemer ga seveda cesar Maks ni hotel podpirati.

Novi boji so po Herbersteinovem odhodu dali Tatarom povod, da so se vmešali v poljsko-ruski spor. Začeli so vstopiti in pleniti po moskovskih deželah, Vasilij sam je moral bežati iz Moskve, na tisoče ljudi je poginilo, druge so odpeljali v sužnost. Na Črnem morju so bili tedaj skoro na vseh badih ruski sužnji. V tej stiski je Vasilij 1. 1522 sklenil z Litovci premirje za pet let. To premirje se je s Herbersteinovim posredovanjem o priložnosti njegove druge poti v Rusijo leta 1526/27 podaljšalo do 1. 1533.

NA POGOVORU PEDAGOGOV

V osnovni šoli na Vrtači v Ljubljani so se zbrali najboljši pedagoški delavci okrajev Ljubljane, Kamnika, Grosuplje in Kočevja na sestanku, ki ga je sklicalo Pedagoško društvo.

Razprava je bila zelo živahna in bogata dobrih spodbud.

»Kdaj naj vstopi otrok v šolo?« je bilo eno prvih obravnavanih vprašanj.

»S šestim letom. Tudi mi smo začeli takrat in starši na deželi želijo, da pride otrok čimprej iz hiše. Tudi v produkcijo se bo lahko potem otrok hitreje vključil.«

»Ne tako, tovariši! Trideset let praxe imam v elementarnem razredu in vem, koliko mora otrok dojeti in sprejeti. Na to vprašanje moramo gledati kot pedagogi in državljani, ki se morajo zavedati, da je prvo človek.«

Pol ure in še več tebe razgovor, nazadnje se znajdejo na isti poti: Otroci naj vstopijo v šolo s sedmim letom.

Osemljetna šolska obveznost je sicer vsem pri srcu, nekateri pa se je ogrevajo za sedemletno, češ da hočejo starši otroka hitro spraviti v obrt in do katke druge zaposlitve. Take pomisleke razvemo in ugotovimo. Če gre za dvig kulturne ravni vseh naših ljudi v mestu in na deželi, potem podpisemo osemljetno šolsko obveznost.

Organizacijske oblike v šolskem sistemu? Bomo imeli osemletke ali osemletne šole in nižje gimnazije? So to šole, ki služijo splošni izobrazbi ali ne?

Ta vprašanja so povod temeljite razprave.

»Ljudje v doseganje sedemletke niso pravega zaupanja in raješi poltlačijo otroke v nižje gimnazije. Isto bo z osemletko.« menijo eni.

»Seveda ga nimajo, ko so pa vsi profesorji samo na gimnazijah, na sedemletko pa noče nobeden.«

»Tovariši, ki študirajo na višji pedagoški šoli, bodo morali tudi na deželo.«

Osemljetka naj usmeri otroke v strokovno smer vsaj zadnji dve leti, nižja gimnazija pa naj bo priprava za višjo gimnazijo in strokovno šolo.

Nekdo predlaga uvedbo petega razreda v osnovni šoli za slabšo nadarjenec učence. Na tabli hitro zrase grafikon, ki kaže ta predlog kot — slepo ulico. Zato ga odklonijo. Vsakemu otroku moramo pomagati, da doseže vse, kar mu je po njegovih sposobnostih mogoče.

Dolga razprava prinese zaključek: Uvede naj se enoten tip osemljetnega šolanja, odpravijo nižje gimnazije in uvede osemletke, iz katerih mora imeti

otrok možnost, da se po sposobnostih šola dalje na kateri koli višji šoli, če ne vstopi v proizvodnjo.

Tudi nižje organizirane šole so sprožile vrsto vprašanj in predlogov, ki so izvenili v ugotovitvi: V prvih štirih letih bo mogoče doseči isto kakor v ostalih šolah, potem pa se bodo morali vsi otroci obvezno vsolati v osemletke, kjer bodo za njih ustvarili internate.

Vprašanje diferenciacije šol v mestu, ne, podeželske, kmečke ali industrijske, je izzvalo burjo, ko je nekdo predlagal tip industrijske in vaskle šole.

»To bi bilo nekaj podobnega, kar je ustvarjala buržoazija, da je delavske-mu otroku zaprla pot naprej.«

Z majhnim trudom - velik uspeh

Potujoča trgovina, ki jo je v lanskem novembru začelo organizirati ljubljansko trgovsko podjetje »Na-Maa«, je danes zajela že vse okraje ljubljanske in primorske oblasti, razen Celja-okolice, Ljubljane-okolice in Sostanje. Sedaj organizirajo potujočo trgovino tudi že okrajni magazini in to ne z manjšim uspehom kakor »Na-Maa«. Saj v tej trgovini prodajajo zelo iskano blago, tako tekstil, čevlje, posodo, trikotarje, otroško opremo, plenice itd. Tudi blago, ki so ga prej razne trgovine, n. pr. zadrage, magazini itd., po mestih prodajale za nekurenatno, gre v potujoči trgovini odlično v denar. To pomeni, da je treba blago znati potrošniku približati, ker so potrebe ogromne. Najlepše govore o tem nekatere številke o izkupičku potujoče trgovine. Tako je »Na-Maa« iz ljubljane na eni svojih poti na Kočevsko, v Belo Krajino in Dolenjsko v 11 dneh, v katerih je obiskala 14 krajev, prodala za 1.530.000 din blaga, na neki drugi taki poti po Primorskem pa za 2.500.000 din. Okrajni magazin Gorica je v 6 dneh v 4 krajih prodal za 1 milijon 120.000 din blaga.

Okrajni magazin Kranj je n. pr. 11. marca na semanju dan na Jesenjak prodal za nad 1 milijon dinarjev blaga. Okrajni magazin Novo mesto pa je v St. Jerneju na Dolenjskem na dveh zaporednih obiskih prodal za okrog pol milijona dinarjev blaga.

Vse to kaže, da je potujoča trgovina delovnim ljudem na podeželju zelo ustrejala, saj je prihranjenega s tem mnogo časa, ki bi ga ljudje zapravili z iskanjem blaga po mestih, kar je pogosto brezuspešno. S tem pa odpade seveda tudi mnogo slabe volje in upravičene kritike na račun poslovanja trgovske mreže. Zato je tem bolj obsojajna vredna malomarnost okrajnih magazinov v mariborski oblasti in mestnega trgovskega podjetja v Mariboru, ki se doslej razen v 2 primerih še niso zganili, da bi organizirali tako trgovino, ki bi jo ljudstvo na Stajerskem nedvomno tudi zelo pozdravilo. Zato bi bilo dobro, da bi v mariborski oblasti prišla potujoča trgovina iz ljubljanske ali primorske oblasti, da bi to pokazala, kako se je treba lotiti tega koristnega dela.

Kdo je kriv, da je odkrit škodljivec Gregl šele sedaj?

V Slovenjgradu posluje okrajno podjetje »Mleko« v lepo opremljenem obratu za predelavo mleka. Centralna kurjava, vodovod s toplo in mrzlo vodo, stene obložene s keramičnimi ploščami, toda vse to je mrtev kapital. Podjetje so namreč še spomladaj 1948 preuredili samo za odkup mleka in mlečnih proizvodov. Zakaj — tega ne ve nihče, kljub temu, da ima okraj precejšnjo mlečno bazo.

Toda tudi odkup in razdeljevanje mleka ter vse poslovanje je bilo doslej

»To je slepa ulica, v katero ne sme v socializmu zaiti niti eden naših otrok!«

»Borimo se za to, da otroku podaljšamo mladost, da mu jo obogatimo, in to vsem enako!«

»Strokovno bodo usposabljale ljudi strokovne šole. Mi hočemo, da bodo imele vse naše šole učni načrt, ki bo enak za vse, ker bo socializacija naše vasi premostila prepad med mestom in vasjo.«

Z veliko resnostjo in ljubeznijo so reševali pedagogi te in podobne probleme. In prav nič ne dvomim, da bo obrodil ta bogat pomenek tudi obline sode.

V. C.

Kako teknuje mladina v idrijskem rudniku

V rudniku živega srebra v Idriji je mladina ustanovila v zadnjem času dve mladinski brigadi, in sicer eno na iasku Delo, drugo pa na jasku Borba. Obe se že borita za visoko produktivnost dela. Mladinska proizvodna brigada Janka Premra Vojka je v januarju presegla normo za 57,8%, v februarju za 70%. Druga mladinska brigada, ki dela v topilnici, je presegla normo v januarju za 113,8%, v februarju pa za 109,4%. Prostočelnih ur je mladina rudnika izvršila 730. Pri podpisovanju delovnih pogodb se je vsa odzvala.

Nesreča italijanske ribiške ladje

V Split je prispela 10članska posadka italijanske ribiške ladje »Glocondax«, ki so jo rešili naši svetilničarji, ko je ribiška ladja zaradi goste megle pred dnevi nasleda na grebenu pri otoku Sušac, zahodno od Lastova in se potopila. Rešena posadka se bo čez Trst vrnila v Italijo.

Vinjenost soferja — vzrok prometne nesreče

Večkrat smo imeli priložnost videti posledice, ki so nastale zaradi vinjenosti vozača motornega vozila. To gotovo ni bilo neznanu soferju I. razreda Mirku Strbencu iz Zaloga št. 129, ko je v večernih urah 14. marca pijan dirval z osebnim avtomobilom po Celovski cesti in podrl kolezarija, potem pa se treščil v rešilni avtomobil, ki mu je pripeljal pravilno na desni strani ceste nasproti. Nesreča ni zahtevala človeških poškodb, nastala pa je večja materialna škoda na vseh treh vozilih.

Imenovani vozač je bil že dvakrat kaznovan zaradi prometnih prestopkov. O tem, ali mu bo še vredno zapuati izvrševanje njegovega poklica, bo odločilo pristojno oblastvo.

CELJE METROPOL: sovi. film »Dah na nevesta«, 2. pionirski film »Dah na nevesta«, 12.000 Orodanski koncert — Arm. Hadravski: Koncert za klavir in orkester; 12.40 Pester spored slovenske umetne in narodne glasbe — vmes ob 13.00—13.15 Mladinska odjaja: Mladirudari v Idriji pred volitvami; 14.00 Lahek spored: Izvajali mali ansambl ljubljanske mladinske skladbe izvajala mladiška Zorka Bradčeva; 18.10 Oddaja za pionirje: Zgodbe o miški; 18.30 Izjava zabavni orkester Radia Zagreb (prenos iz Zagreba); 19.30 Lahke večerni koncerte; 20.00 Tedenki zunanepolitični pregled; 20.15 Glasbeni medijeri; 20.20 Slovenska narodna glasba — sodelujejo: Slovenski sindikalni kvintet in Avgust Stanko (prenos iz Zagreba); 20.50 Veseli večer; 21.30 Izjava zabavni orkester Radia Ljubljana — pona Zorka Bradčeva; 22.15 Za ples in razvedrilo; 23.55 Zaključek oddaje.

RADIO

SPORED ZA SOBOTO
Poročila ob 6.15, 7.00, 12.30, 15.00, 19.00, 22.00 in 23.30.
6.00 Pesni borba in dela; 6.30 Jutrarnja telovadba; 6.40 Plesna glasba; 7.00—8.00 Jutrarnji koncert; 12.00 Orodanski koncert — Arm. Hadravski: Koncert za klavir in orkester; 12.40 Pester spored slovenske umetne in narodne glasbe — vmes ob 13.00—13.15 Mladinska odjaja: Mladirudari v Idriji pred volitvami; 14.00 Lahek spored: Izvajali mali ansambl ljubljanske mladinske skladbe izvajala mladiška Zorka Bradčeva; 18.10 Oddaja za pionirje: Zgodbe o miški; 18.30 Izjava zabavni orkester Radia Zagreb (prenos iz Zagreba); 19.30 Lahke večerni koncerte; 20.00 Tedenki zunanepolitični pregled; 20.15 Glasbeni medijeri; 20.20 Slovenska narodna glasba — sodelujejo: Slovenski sindikalni kvintet in Avgust Stanko (prenos iz Zagreba); 20.50 Veseli večer; 21.30 Izjava zabavni orkester Radia Ljubljana — pona Zorka Bradčeva; 22.15 Za ples in razvedrilo; 23.55 Zaključek oddaje.

OBVESTILA

POZIV
Obveščamo, da je Delavsko nameštenska preskrbovalnica pri Predsedstvu vlade LRS Ljubljana, Tyrševa 10, pošta 50, 17. marca 1950, poziva vse upnike, da prijavijo svoje terjatve do 31. aprila 1950 likvidatorjem omenjenega Preskrbovalnice; magazinu Predsedstva vlade LRS, Ljubljana, Tyrševa 10 ter vsa dolžnike, da poravnajo svoje obveznosti do 31. aprila 1950. Vse obveščamo, da 31. aprila 1950 ne bodo izplačljive. Likvidator: magazin PVLRS.

MALI OGLASI

IZGUBLJENA ali UKRADENA mi je bila sindikalna knjižica št. 62.489 na ime Cesen Franc. Proglasim jo za neveljavno.
ZAMENJAM enosobno stanovanje v vseh pritlikalnih in vrtov v Ljubljani, na periferiji za enakega ali dvosobnega v Ljubljani ali Domžalah. Naslov v ogl. odd. 1497-10
ZAMENJAM enosobno stanovanje v Beogradu za isto v Ljubljani. Naslov v ogl. odd. 1495-10
IZGUBILA sem 14. marca na trgu denarnico z vsemi živilskimi kartami, kolezarsko in OF legitimacijo. Najditeja prosim, da vrne na naslov Cigot, Stari trg 6. NASEL SE JE nemški — kratkodiški vikar, temnorjava barve. Dobi se v Pukerčah št. 8, p. Medvedo. Po 6 dneh postane pes moja last. 1478-14
ZAMENJAM udobno enosobno stanovanje v Beogradu za isto v Ljubljani. Naslov v ogl. odd. 1495-10
IZGUBILA sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znamke, pobe-glod od doma. Oddati proti nagradi Klezdrna ulica 9. 1484-14
IZGUBIL sem 15. marca aktovko z dokumenti na ime Milani Ivo. Najditeja prosim, da proti nagradi vrne Trstenjakova 14 v Predsedstvu vlade LRS, Tyrševa 10. 1480-14
ISTRSKI BRAK, brez znam

Pismo iz Kopra

Koper, 15. marca

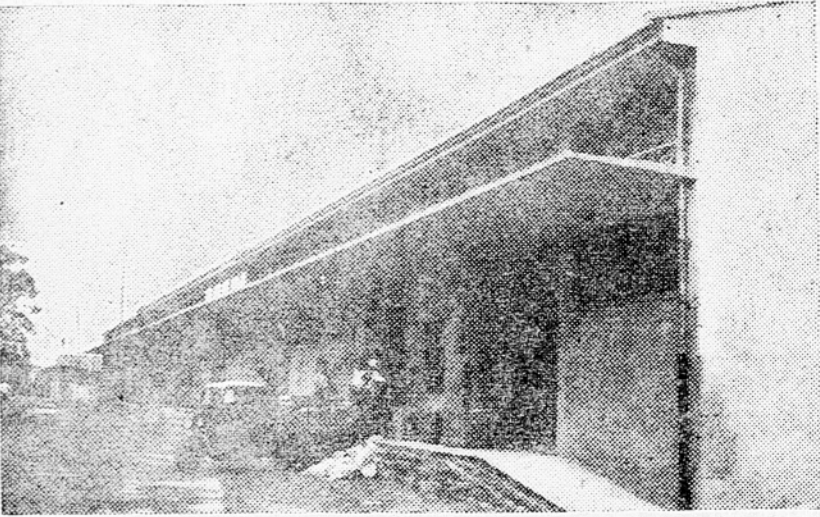
Razpis volitev v okrajna ljudska odbora Koper in Buje je razvil vse ljudstvo jugoslovanske cone Svobodnega tržaškega ozemlja.

Burja se je zadnji teden umirila, sonce je pričelo pripekati, razcveteli so se mandeljani. Istrski ljudje, ki se ob večerih zbirajo k predvolilnim sestankom, razpravljajo o novih volitvah, o uspehih, ki so jih dosegli pod ljudsko oblastjo, pa tudi o Trstu in o položaju na svetu, zlasti pa o programu slovensko-italijanske ljudske fronte. Za ta program se navdušujejo Slovenci in Italijani, družno ga studirajo in dajejo nove predloge za ureditev ljudske oblasti v istrskem okrožju. V delavskih središčih: v Izoli, Piranu in Kopru se delavci najbolj zanimajo za tisti del programa, ki govori o nacionalizaciji velikih podjetij: istrske banke, trgovskega podjetja Omnia in podjetja živilske industrije Ex Ampelea Arrigoni v Izoli in še več drugih. S tem bodo tudi v istrskem okrožju ustvarjeni pogoji za likvidacijo izkoriščanja človeka po človeku. Zato se za program Slovanstvo - italijanske ljudske fronte navdušujejo delavci in kmetje, ribiči in pomorščaki, mali obrtniki — vse delovno ljudstvo istrskega okrožja. Pred programom pa trepete večji trgovci in drugi izkoriščevalci ter kapitalisti iz Trsta, ki jim bo izvedba tega programa preprečila polnjenje njihovih malh na račun delovnih ljudi v Istri. Zato oni razširjajo razne laži na račun ljudske oblasti, kuhajo razne alarmantne vesti, ter strahujo predvsem kmete, češ da jim bodo vzeli zemljo in da bodo morali vsi v zadruge in s podobnim.

Istrijski koprski vodnjak

Istrski kmetje pa se za takšno blebetanje ne zmenijo preveč. Zadrage tudi kmetom v istrskem okrožju niso več tuje. Istrski kmetje na lastne oči vidijo, kako delajo in živijo zadrugniki v Pučah, kjer je že polovica kmetov iz Puč, Kostabone in sosednjih vasi v zadrugi. Zadrugniki so si zgradili družni dom, hlev za govejo živino, letos bodo dogradili nove prostore za kovačnico, krojačnico, hlev za 100 prašev in 50 glav goveje živine itd. Ze leta 1947. so kupili traktor in moder-

Centralno skladišče »Omnia«

Tošo Dabac: Istrske matere

no mlatinico, leta 1948 se en traktor, lani pa tovarne avtomobile. Lani so zadrugniki v Pučah posadili v svojih vinogradih 32.000 novih sadik, letos pa jih bodo posadili 30.000. V svojem združenem domu so si uredili trgovino, ki je vedno dobro založena. Tudi zadrugne v Ankaranu, Babičih, Smarju in Krogu že od 1947. leta dajejo lep zgled istrskim kmetom. Do konca lanskega leta je bilo ustanovljenih še 6 novih zadrug, ki so tudi že pokazale lepe uspehe in v vsakim dnem pritegujejo nove kmete v svoje vrste. Zadrugna misel pa tli tudi v ostalih istrskih vaseh. Kmetje se prebujajo iz stolne zaostalosti.

Ljudska oblast je omogočila istrskim kmetom napredno obdelavo zemlje. Tudi kmetijstvo je zajeto v enoletni gospodarski plan, ki ga delovni ljudje istrskega okrožja z velikimi uspehi uresničujejo. V poljedelstvu so precej zmanjšali površine, zasejane z žitom, povečali pa so površine, posejane z zelenjavo. Prej je pridelal kmet na enem hektarju 10 stotov žita v vrednosti 14.000 din, sedaj pa pridelna na isti zemlji 150 stotov paradiznika v vrednosti 75.000 din. Dvig poljedelstva pa lahko vidimo v teh številkah: v letu 1948. so znašale investicije za poljedelstvo 100 milijonov dinarjev, v letu 1949. so se povečale na 280 milijonov, letos pa je za razvoj kmetijstva v jugoslovanski coni STO določenih 468 milijonov.

Za izpolnjevanje svojega enoletnega gospodarskega plana se ljudstvo istrskega okrožja trdo bori, zato pa tudi dosega velike uspehe na vseh področjih. V letu 1948. so tovarne konzervirale 20 vagonov sardin, lani pa že 55. Letos se bo ta številka še znatno dvignila. V vseh tovarnah tekmujejo delavci na čast volitev za izpolnitev gospodarskega plana. V tovarnah in podjetjih ustanavljajo delavske svete in skupine ljudskih inspektorjev, ki bodo upravam podjetij velik pomočnik pri izpolnjevanju plana.

V Kopru so na prostoru, kjer je bila znana koprška kaznilnica, dogradili prvi trakt velike italijansko-slovenske osnovne šole. Začeli so graditi veliko tržnico. Uredili bodo nov sadni in ribji trg. V zapuščenih krajih nad Valmarinom vsako nedeljo stotine trgovcev iz vsega koprškega okraja pogostuje kraške goličave.

Na predvolilnih sestankih sprejema istrsko ljudstvo nove in nove obveznosti na čast volitev. V Dekanih je bilo na množičnem sestanku nad 140 vasčanov. Sestanek je bil zelo živahen in so na njem sklenili marsikaj koristnega za razvoj svoje vasi. Sklenili pa so tudi, da bo v nedeljo šla vsa vas na pogozdovanje. Besedo so držali. V nedeljo je 170 vasčanov opravilo pri pogozdovanju goličav 680 prostovoljnih ur. Tudi pri Sv. Petru so se na predvolilnem sestanku dogovorili za prostovoljno delo. 75 vasčanov je v nedeljo pogozdovovalo goličave okrog Valmarina. V Novi vasi so izdelali tekmovalni plan in napovedali tekmovanje sosednim vasi: Krkavcem, Sv. Petru in Padni. V Kortah so se v petek zvečer zbrali zastopniki vseh množičnih organizacij. Pregledali so svoj vaški plan, ki govori o gradnji dveh cest, petih vodnjakov ter zadrugnega doma. Gradnja zadrugnega doma zadnji čas ni napredovala. Zato so na sestanku ustanovili frontno brigado, posamezniki pa so sprejeli obveznost za prostovoljno delo. »Do volitev mora zadrugni dom zrasti najmanj en meter nad temelji. Pri volitvah ne smemo biti zadovoljni s 95 odstotki, 100 odstotkov je naše geslo.« Tako so sklenili v Kortah, tako sklepajo v vsem istrskem okrožju.

B. K.

Novice in zanimivosti

Vloga praškega internuncija pri insceniranju »čudežev« v CSR, Praški tisk pri razkrinkavanju »čudežev« v cerkvi v Cihostu, kjer je župnik s posebno napravo premikal križ na oltarju v smeri zahoda, piše tudi o praškem internunciju Ottaviu de Liva in o vlogi, ki jo je imel pri insceniranju »čudežev«. Listi namreč pišejo, da je Ottavio de Liva pri obisku cerkve v Cihostu izjavil župniku, da mu Vatikan dovoljuje, da se poslužuje mehanizma za premikanje križa.

Jezero Tanganjika. V ekvatorialni Afriki je eno najstarejših in najglobljih jezer na svetu — Tanganjika. Dolgo je 650 km — kar je več kot znana železniška razdalja med Ljubljano in Beogradom! — široka pa 60 km. Po globlini je Tanganjika eno najglobljih jezer sveta (1433 m), kar potrjuje, da je jezero vulkanskega izvora. Ker ima jezero izredno slab odtok, izhlapi iz njega 95% vode, komaj 5% pa odteče po reki Ruziri. Zaradi velikega izhlapevanja je voda hudo slana in nepitna (420 mg na 1 liter). Jezero je precej toplo okrog 23°C in bogato zlasti na ribah.

Sum in hrup velike množice pred rihto je kot odrezan umolknil, ko so dospeli konjiki na dano povelje nepricakovano in vsi hkratu potegnili sablje. Ko so zavzele železne nožnice, ko je blisnilo golo orožje skozi zrak, je množica kar otrpnila. Zene so prestrašeno pogledale, može so s temnimi obrazi umolknil.

Ko sta sprednja dva častnika razjahala, se je dvignil v množici krik, živ izraz groze: »Uj, tudi trhanovski gospod je tu!«

Komaj so se ob tem glasu pogledi vseh obrnili v povedano smer, je kliknil nekdo drugi: »Tam je pa flegar Koš iz Kúta!«

Res, Maksimilijan Lamminger sam, baron Albenreuthski, ta čas poglavar pizenskega okraja. Dva visja častnika sta stopala ob njegovi strani, za njimi pa oskrbnik Koš. Gospodar Chodov, moč srednje postave pri petdesetih letih, je stopal trdo in odločno, z dvignjeno glavo; njegove bledomodre, mrzle oči so gledale nekam brezbrizno, a ostro na zbrano ljudstvo. Hladen veter se je zlahkoma igral z njegovim plaščem, ki mu je prosto visel z ramen, in z bogatimi kodri zardele barve v njegovi dolgi lasulji.

Trhanovski oskrbnik je v eni sapi in z vso strogostjo ukazal množici, naj se razmakne in napravi prosto pot. Lamminger je stopal skozi umolklo množico, gledajoč predse; prav pri vratih se je njegov pogled srečal z iskričim se, a zamračenim pogledom, ki je trdno obstal na njegovem obledelu, pegastem obrazu.

Tako ga je pogledal mlad kmet krepke postave, ki je imel z belo ruto zavezano glavo. To ni bil pogled plašnega, prestrašenega tlačana, ampak ponosen pogled svo-

Mednarodni smučarski tečen v Planici

Tine Mulej je pokazal svoje znanje

Dopoldne je bilo v lepem sončnem vremenu tekmovalje v smuku za moške. Na 2300 m dolgi progi s 460 m visinske razlike, ki je tekla izpod Vitranca v Brsnino je nastopilo 24 nasin tekmovalcev in trije Avstrijci. Med 24 plasiranimi je z odličnim časom 1:59,2 zmagal Tine Mulej pred Avstrijcem Stoeckelmeierjem, ki je vozil 7 sekund delj.

Kdo bo zmagal v smuku, smo ugibali vse dotlej, dokler ni tincek smuknil skozi cilj. Po splošnem mnenju je bilo pet kandidatov za prvo mesto in sicer Avstrijci Neuhuber, Bruckner in Stoeckelmeier ter naša reprezentanta Tine Mulej in Matevž Lukanc. Avstrijci so branili sloves dobrih alpskih smučarjev in so hoteli zmagati vsaj v smuku, naša dva reprezentanta pa sta bila pripravljena dokazati, da sodita tudi po strokovnem merilu v mednarodni razred. Mulej je se posebej hotel poopravi svoj neuspeh nastop v slalomu. Ob 11., ko je jedena skokja čez noč pomrznjene vrhne plasti snega popustila, je nastopil prvi tekmovalce Avstrijec Neuhuber. Začetek je bil buren. Spustil se je naravnost po strmini in svinil mimo prve kontrole 57 sekund po startu, potem pa ga je vzelo ob tla, tako da ni mogel nadaljevati tekmovalja. Za njim je šel na progo zmagovalec v slalomu Matevž Lukanc. Tudi on je v divji vožnji po 57 sekundah pasiral prvo kontrolo. Pred znanim zavojem »S« pa ga je odneslo v snež, vendar se je hitro pobral in odlično vozil do cilja. Poznavalci so takoj ugotovili, da ga ne bo lahko prehiteli. Po računih na papirju so njegov plasman ogražali še dva Avstrijci in Mulej. Bruckner, ki je bil na vrsti takoj za Matevžem, je do prve kontrole vozil 58,2 sek., pod »S« pa je padel in izgubil toliko sekund, da ni mogel več konkurirati za prvo mesto. Zadnji Avstrijec Stoeckelmeier je imel nastopno številko 5. Se on bi izmed izmedencev utegnil prehiteti Lukanca. S starta so javili, da je zmel odlično, in res je bil pri kontroli v deseti najboljšem času 55 sek. Brž je bila sodebna tu: »Če ne bo imel smole, bo boljši kakor Matevž.« In tako se je zgodilo. Skoro za dve sekundi je bil hitrejši kakor Lukanc.

»Edino Mulej se utegne spremeniti položaj, zagrejel se bo in uspeh, je bilo mnenje poznavalcev Tinetovih velikih sposobnosti in znanja. Izpod Vitranca so javili: »Na startu je št. 12 Tine Mulej. Starter je št. 56, 57, 58, 59 — smuk! Tine je odbrzel po strmini. Vozil je vse naravnost krasno, sijajno. Mimo prve kontrole je svinil kakor blisk v času 52 sek., za cele 3 sek. bolj je kakor Stoeckelmeier, do druge kontrole pa je pridobil še 0,4 sekunde prednosti. Do cilja je še slaba polovica proge. Ali bo zvozil brez padca in zmagal? Zagledali smo ga na robu gozda. Se dve nevarni mesti sta pred njim. Prva ovira je premagana, nato še druga in tincek Mulej je svinil skozi cilj. Preden so razglasili njegov čas, smo že vedeli, da je zmagal. V mojstrskem slogu je obvladal vse strmine in terenske ovire ter si zasluženo pridobil naslov zmagovalca v smuku.«

Ostali naši tekmovalci so bili z nekaterimi izjemami kandidati za naslednjo petnajstoroico in je bil njihov plasman v veliki meri posledica srečnih ali nesrečnih okoliščin, ki so jih sodeljale na progi. Prav dobro so se zopet izkazali Cilli Praček, Ljubo Bizjak, Slavko Lukanc, Jenko Cetina, Marjan Stare in Jože Kurnic, ki so se vsi uvrstili pred Avstrijcem Brucknerjem. Bogataj, Lapajne, Ilija in Koblar so imeli nesrečo in so odstopili.

Za primerjavo nekaj števil. Prvi del proge so najhitreje prevozili naslednji tekmovalci: Mulej 52 sek., Stoeckelmeier 55, Neuhuber in Matevž Lukanc 57, Hutar 58, Bruckner 58,2, Bizjak in Praček 59. V drugem delu so bili najhitrejši: Slavko Lukanc 13,8 sek., Mulej, Praček in Bizjak 14, Cetina 14,4, Cvenkelj in Dermić 15.

Zadnji del proge so najhitreje presmučali v naslednjih časih: Mulej 53,2 sek., Stoeckelmeier 56,8, Stanko Lukanc 57, Janko Krmelj 57,1, Praček 57,4, Kurnic 58,8 in Cvenkelj 59. Podrobni rezultati tekmovalja v smuku so naslednji:

Italijan de Lorenzi, v sredi Avstrijec Groemmer

ROKOBORBA

Pariz : Zagreb 5:3

Cevprav so francoski rokoborci, ki so na turneji v Jugoslaviji, prva dva srečanja izgubili, je za dvoboja Pariz : Zagreb bilo veliko zanimanje. Pred približno 2000 gledalci je reprezentanca Pariza zasluženo premagala izbrano moštvo Zagreba z rezultatom 5:3.

NAMIZNI TENIS

Kladivar član zvezne lige

V Kranju je bil te dni turnir treh najboljših slovenskih moštev za vstop v zvezno ligo. Sodelovali so: Kladivar, Zelezničar (Kranj) in Gregorčič (Jesenice). Polet iz Maribora je odpovedal svojo udeležbo. Prvo mesto je osvojil Kladivar v postavi: Medvedšek, Bradeško in Coh. Na drugem mestu je Zelezničar iz Kranja, tretji pa Gregorčič z Jesenic.

Rezultati: Kladivar : Zelezničar 5:0; Kladivar : Gregorčič 5:1; Zelezničar : Gregorčič 5:4.

Najboljša igralca sta bila Bradeško in Medvedšek.

...

Namiznoteniški turnir po izločilnem sistemu za moške in ženske ekipe prireja Vladni Komite v okviru predvolilnega tekmovalja za vladne ustanove. Prijave s poimensko navedbo igralcev je treba poslati do 20. t. m. na naslov Uršič, Narodna banka, telefon 30-54. Udeležba za vse vođe obvezna.

Kapetani moštev, ki sodelujejo na sindikalnem namiznoteniškem turnirju, naj oddajo svoje naslove in postave svojih moštev referentu za fizikulturo v Detavskem domu.

Črejski uredniški odbor Odgovorni urednik Cene Kranj Uredništvo in uprava Ljubljana Knafličeva ulica 5 telefon 35-2 do 35-25, telefon uprave za Ljubljanske naročnike 38-96, za naročnike izven Ljubljane 38-32 telefon oglasnega oddelka 6-9601-1, Ljubljana 6-9601-1. Poslana plačana v gotovini. Četrtletna naročnina 133 din polletna 270 din, celoletna 540 din. »Slovenski poročevalec« izhaja vsak dan razen ob nedeljah in praznikih.

Gozd Martuljek, 16. marca.

1. Mulej Tine 1:59,2 min.; 2. Stoeckelmeier Aloiz 2:05,2; Lukanc Matevž 2:08; 4. Praček Cilli 2:10,4; 5. Bizjak Ljubo 2:13,1; 6. Lukanc Slavko 2:21,3; 7. Cetina Jenko 2:22; 8. Stare Marjan 2:22,3; 9. Kurnic Jože 2:24,4; 10. Bruckner Karl 2:25; 11. Vovk Milan 2:25,4; 12. Bertonec Jože 2:25,7; 13. Krmelj Jože 2:26,4; 14. Kermelj Janko 2:27,1; 15. Dermić Janjo in Hutar 2:27,2.

Na levi Hölsefer, v sredi Håkon. sen, na desni norveški novinar Holm na vzpenjaci.

Skoki na 120 m skakalnice

Medtem ko so alpski smučarji tekmovali v Kranjski gori, so skakalci merili svoje sposobnosti v Planici. Na 120 metriški skakalnici so nastopili poleg petih naših skakalcev še Norvežani, Italijani in edini avstrijski zastopnik skakalnega sporta v Planici, Polježi Norvežanov so nagib odskočnega mesta zmanjšali za 2 stopnji, kar pa ni dalo zaželenega uspeha. Skakalci so s spodnjega, srednjega in vrhnjega naleta. Najdaljši skok je dosegel Polje, rezultati so bili naslednji:

Schjelderup 88, 93, 97 m; Stenese 89 m, 93 m in 96 metrov; Hölsefer 81, 87 metrov; Kronvold 88, 49 m; 98; Groemmer 82, 92, 96; Pennacchio 83, 86, 88; Da Col 76, 75, 87; Trivella 73, 76, 80; Poldi 92, 101, 101; Roach 87, 81; Razborske 72, 74, 75; Klauzner 87, 90, 93; Finzgar 87, 91, 90; Håkonsen 87, 93; Slättveen 75, 95.

Nato so trenirali tudi na 80 metriški skakalnici, kjer je skočil najdalj Rogelj 75 metrov.

Jutri bo tek na 18 km, v soboto pa bo prost dan.

Danes je prisel v Planico zastopnik italijanske smučarske zveze Cavaliero Flaminio. Jutri pa pričakuje obisk norveškega poslanika v Beogradu.

bila razdeljena v dve skupini in igrali vsak z vsakim v borbi za prvo mesto pa sta se pomerila zmagovalec obeh skupin, poveljevalci je 98 pionir in 14 pionir. Prvo mesto je osvojil Sv. Jurij, drugo Zalec, tretje Vranjak, četrti Laško.

Za oblastno tekmovalje se je udeležilo pionirsko moštvo Sv. Jurij in ekipa pionir iz Zaleca.

Drobne šahovske novice

Oblastni šahovski odbor prireja turnir III. kategorij, ki bo v Ljubljani, Jeseniceh, v Celju, Kranju in Kamniku ali Domžalah. Hkrati bo tudi turnir pionirskih kategorij za mesto Ljubljana, 12. lica. Prijave sprejema Oblastni šahovski odbor Ljubljana (Hotel Union) do 2. marca.

Kvalifikacijski šahovski turnir žensk ki ga prireja Oblastni šahovski odbor KSS v Ljubljani, se bo začel 27. t. m. Naknadne prijave sprejema OSO (Hotel Union), KSS ali tov. Grošelj (imenuje se za lokalni promet).

Šahovska sekcija KUD »Vodnike« jutra ob 18. ustanovi občni zbor za leto in pionirje. Vabljene ljubiteljske in člani bivšega šahovskega društva, ki so glav.

Na šahovskem turnirju v Škoplju, ki je sodelovalo poleg 10 makedonskih igralcev tudi 10 znanih šahistov iz drugih republik, je zmagal Janosevič, ki je izgubil nobene partije. Osvojil je 10 točk pred Karaklaševićem, Savijem Maričem, Damjanovičem, Božićem itd.

V Budimpešti se pripravljajo na turnir, ki ga določi po sklopi FIDE, Borovka nasprotioka za dvoboje. Sodeloval bo 14 igralcev: Reshevski, Fine, Flohr, Bronsajn, Bondarevski, Boleslavski, Smislov, Liliental, Kotov, dr. Euwe, S. Stalberg in Najdorf. V primeru edne izmed teh igralcev, ki bi sodeloval, je prva rezerva dr. Trifunović.

badnega, samozvestnega moža. Lammingerjeve vodeno-rumene trepalnice so nehote silno zažmurkale. Tisti trenutek, ko je plemič vstopal s častniki v vežo, se je duduš Jiskra Rehturek obrnil k Pribku, ki je stal

tam zraven med dvema kirasirjema, in pokazal na ruse lase trhanovskega gospoda. Zarezal se je in dejal:

»Bog ga ni kar tako zaznamoval!«

»Sova se drugače oblači kot škrlanec.« je kratko in suho odgovoril Pribek. V tem je trhanovski oskrbnik s surovim glasom ukazal obema Pribkom, mlademu Konzu in še nekaterim gospodarjem, najstarejšim v vasi, ki so že tu stali izbrani, naj vstopijo v whiso. Preden je vstopil, se je Kozina ozri; njegove oči so iskale zene in otrok. Zagledal jo je vso bledo in objkano.

Gnetla se je za njim in čudno — trhanovski oskrbnik, ki je obslal pri vratih, jo je pustil v sobo s staro majo, jo in otrokoma vred, pustil pa tudi zene vseh tistih, ki so jih bili pravkar zavedli v rihtarjeve velike sobe, tako tudi Pribkovo Manko, ki se je pogumno zrinila dalje.

Pogledi vseh so obstali na gospodih, ki so odložili plašče, obsali v kotu pri veliki rihtarjevi mizi na zreljanih treh nogah in se živahno s pridruženim glasom med seboj razgovarjali.

Od častnikov v belih plaščih in rdečih hlačah se je razlikoval Lamminger v rdečem plašču s širokimi, trdimi škrici, ki se je spredaj bleščal v portah in zlatih vezelninah. Desno od gospode, ki so vsi nosili visoke konjske škornje, je stal oskrbnik iz Kúta, ki je tudi v spostovanju pred gospodo snel z glave klobuk. Po oskrbnikovi postavi in po vsem njegovem vedenju je bilo videti, da je to star vojak. O tem je pričala tudi temnordeča, široka brazgotina nad desnim ocesom, ki si jo je bil odnesel v spomin iz bitke pred Dunajem, ko je tam pred devetimi leti pomagal v Leopoldovi vojski premagati turško moč.

PESJANI

Ilustracije Mikulaša Aleša

Alois Jirásek.

Pred rihto se je že zgrnila množica ljudstva, mladi in stari, moški in ženske. Vsi so gledali prihajajoča Pribka; toda koj so se obrnili drugam: kakor bi z neba padel, je stal tu duduš Rehturek Jiskra, se zrinil do oskrbnika, snel pred njim kučmo ter pol porogljivo, pol resno dejal: »Gospod flegar, jaz sem bil tudi tam pri tisti muziki pod lipo!«

Vzkliki soglasja so pozdravili te duduševe besede; v tem pa se je nekje dalje oglasil krik: »Mamka božja, tam gre še ena vojska!«

VI.

To ni bila vojska, kakor je naznanjal glas, ampak samo četa konjikov, kirasirjev. Njim na čelu je jездilo nekaj gospodov, bržda častnikov v modrih plaščih. Na glavah niso imeli kakor moštvo grebenastih čelad, ampak črne zlato obrobljene trirogljelnike. Prihajali so od Domžlic. Ker pa tam ni bilo nobene posadke, je vsakdo lahko uganil, da so iz pizenske posadke.

Cim je četa prijezdila v vas, so se jezdec porazdelili posamezno ali v dvoje in zajahali v ulice in med postopja, da so tako zasedli vsak izhod iz vasi. Preostali pa so se ustavili na vasi ne daleč od rihte. Ze prej je ona peštica kirasirjev prestrašila ves Oujezd, razburjenost vseh pa je na mah še zrasla ob novem, nepricakovanem obisku.